

Maa- ja metsätalousministeriölle
PL 30
00023 Valtioneuvosto

MAA-JA METSÄTALOUS-
MINISTERIÖ

2 0. 06. 2011

HARE MMM 023:00/2011

Asia: Utsjoen kalastusalueen lausunto

Viite: Lausuntopyyntö 12.5.2011, Dnro: MMM023:00/2011

Lohenkalastuksella on suuri kulttuurinen ja taloudellinen merkitys Tenojokilaakson väestölle. Lohi ja monimuotoinen kalastus on muodostanut jokivarteen oman erityisen lohikalastus- ja jokisaamelaiskulttuurin. Tenojoen varren paikallinen saamelainen asutus jokivarteen on syntynyt lohen ja lohenkalastukseen perusteella. Tenojokilaaksossa kotitarvekalastuksella on suuri merkitys päivittäisessä eläntössä sekä toimeentulossa.

Tätä vahvaa perustetta tulee ottaa huomioon tulevassa sopimusneuvottelussa.

Lohitutkimuksen uusi tutkimustieto ja paikallinen lohenkalastukseen liittyvä tietämys tulee ottaa huomioon sopimusneuvottelussa, jossa kalastusrajoitukset kohdistetaan kaikille kalastajaryhmille.

Kalastusta Tenojoen vesistöalueella tulee harjoittaa niin, että lohensuojelu huomioidaan ja poikastuotanto turvataan. Utsjoella kalastusalue- ja osakaskunnat ovat paikallisesti hoitaneet asian ajantasaisesti. Tämän lausunnon liitteenä Utsjoen kalastusalueen loheen liittyvät voimassa olevat rauhoituspäätökset.

Tenon säännön asuinpaikkarajoituksen perusteella kalastusoikeuden haltijat voidaan luokitella neljään eri kalastusoikeustyyppiin.

1. Tenojoen jokilaaksossa vakinaisesti asuvat kalastusoikeuden omistajat.
2. Muualla asuvat kalastusoikeuden omistajat, jotka ovat saaneet oikeutensa suoraan perintönä paikalliselta asukkaalta.
3. Tenojoen jokilaaksossa vakinaisesti asuvat paikkakuntalaiset, joilla ei ole perintönä saatua kalastusoikeutta.
4. Ulkopaikkakuntalaiset, joilla ei ole perintönä saatua kalastusoikeutta.

Paikallisten syntyperäisten kalastusoikeuden omistajien aseman turvaaminen tulee edelleen sisällyttää tulevaan Teno-sopimukseen. Se on ollut selkeä, yksinkertainen, johdonmukainen ja oikeudenmukainen periaate.

Kalastusalueen näkemyksen mukaan Tenojoen vesistöalueella kalastusoikeuden luovuttaminen tulisi olla mahdollista vain kantatilan sisäisenä siirtona henkilölle, jolla on edellä kohdissa 1. ja 2. mukainen kalastusoikeus.

Kalastusalue esittää, että Tenojoen valtiolle menevät lupatulot palautetaan takaisin paikkakunnalle muodostamalle Norjan mallin mukaiselle paikallishallinnolle tai varat osoitetaan kalaveden haltijalle tai kalastusalueelle käytettäväksi kalavesien hoitoon ja valvontaan.

Kalastusalueen mielestä Tenolla lohienkalastuksessa liike- ja yritystoimintaa saavat harjoittaa edellä mainitut 1 ja 2 kalastajaryhmän mukaiset henkilöt.

Utsjoen kalastusalue on tyytyväinen siihen, että Suomen maa- ja metsätalousministeriö on keskeytyneen sopimusneuvottelujen jatkamisen valmistelussa on ollut aktiivinen ja on pyytänyt avoimesti eri osapuolten näkemykset hyvissä ajoin ennen varsinaisten sopimusneuvottelujen jatkamisen käynnistämiseksi ja kalastusalue odottaa, että samanlainen käytäntö jatkuisi myös varsinaisissa sopimusneuvotteluissa.

Kalastusalue korostaa, että neuvottelujen keskeisinä perusteina tulee olla se, että paikallisten saamelaisten perinteiset kalastusmenetelmät säilyvät, vanhojen tilojen erityisperusteiset kalastusoikeudet turvataan ja matkailuelinkeinon harjoittamisen toimintaedellytykset Utsjoella turvataan.

Paikalliseen elämiseen perustuva kalastustoiminta vaikutusvertailussa pitää olla paremmassa asemassa kuin kalastusharrastus

Kalastusalueen hallitus esittää, että Tenon sopimusneuvotteluun nimetään edustaja myös Utsjoen kalastusalueelta, koska kalastusalueella on kokonaisvaltainen kuva, tuntemus ja ammattitaito koko Tenojokivesistöalueen kalastuksesta.

Liitteenä: Utsjoen kalastusalueen voimassa olevat lohien kalastuksen rauhoituspäätökset.

Utsjoki, 16.6.2011

Utsjoen kalastusalueen puolesta

Hallituksen puheenjohtaja

Heikki Niittyvuopio

Maa- ja Metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

Asia: Utsjoen kalastusalueen rauhoituspäätökset Tenojoen vesistöissä.

Utsjoen kalastusalue on vuosikokouksessaan 31.03.2010 päättänyt kieltää kaikenlaisen Kalastuksen Kevojokeen laskevassa Tsarsejoessa alaputouksen yläpuolella olevasta Poroesteaidasta ylöspäin koko jokiosuudella sekä Kaldausjoessa Kaldauslompolasta Luovosvarjokisuuhun asti Kaldauslompolo mukaan lukien. Rauhoitus koskee vuosia 2011 - 2013.

Kalastusalue on vuosikokouksessaan 30.03.2011 päättänyt, että lohen ja meritaimenen Pyynti lopetetaan Tenoon laskevissa sivujoissa elokuun 20 päivänä ja Tenon pääuomassa se olisi suosituksena.

Utsjoki 16.06.2011

Olavi Aikio
isännöitsijä